

Avrupa Batı Trakya Türk Federasyonu Föderation der West-Thrakien Türken in Europa Federation of Western Thrace Turks in Europe Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία Τούρκων Δυτικής Θράκης

NGO in Special Consultative Status with the Economic and Social Council of the United Nations

ABTTF • Johannisstraße 50, 58452 Witten • Tel.: +49.2302.913291 • Fax: +49.2302.913293 • E-mail: info@abtff.org • www.abtff.org

V. Uluslararası Batı Trakya Türkleri Kurultayı 15-17 Eylül 2006, İstanbul

ABTTF Heyeti:

Yerel Yönetimler- Siyasal ve Sivil Örgütlenme Komisyonu

Halit HABİPOĞLU, ABTTF Başkanı, Yüksek Mimar
Mustafa KASAP, Genel Sekreter
Özkan REŞİT, Hannover BTTD Başkanı

Batı Trakya Türk Azınlığının Siyasi Temsili

Batı Trakya Türk Azınlığı siyasi ve sivil toplum alanlarında büyük sorunlar yaşamaktadır. Azınlığımızın Yunan Meclisi'ne bağımsız milletvekili göndermesinin önü kesilmiştir. Siyasi partilerden seçilerek meclise girenler partilerin sözünden çıkamamaktadır. Yerel yönetimlerde yeterince ve gücü oranında temsil edilememesi seçim bölgeleri yeniden düzenlenmiştir. Kimliğimizi açıkça belirtmek yasak olduğu gibi Türk kimliğini yansıtan sivil kuruluşlarımız da kapatılmıştır. Son zamanlarda azınlığımız içerisinde yaşanan particilik de en büyük sorunlardan birini teşkil etmektedir.

Yıllar önce rahmetli Dr. Sadık Ahmet'in üstün çabaları sonucu yaratılan coşku ile azınlığın oylarının tümü Türk adaylara gitmiş, bu sayede aynı anda seçilme başarısı gösteren iki bağımsız Türk aday sesimizin çok daha yüksek duyulmasını sağlamıştır. Bu gücümüzden duyulan korku sonucudur ki yüzde 3 oy barajı bağımsız adaylara da uygulanmaya başlamıştır. Bundan sonra yapılan seçimde tepki olarak hep beraber beyaz oy kullanan Türk seçmenler yine büyük bir güç gösterisinde bulunmuştur.

Ancak o zamandan sonra seçimlerde kaybeden sadece ve sadece azınlığımız olmuştur. Bir önceki seçimlerde üç milletvekiline sahip olan azınlığımızı, şu an mecliste sadece bir milletvekili temsil etmektedir. İskeçe belediye meclisinde tek bir Türk üye yoktur. Vali yardımcılığı görevinde bulunan azınlık mensupları da parti disiplini içerisinde azınlığımızın sorunlarına maalesef çözüm olamamaktadırlar.

Siyasi temsil alanındaki yasal engeller

Azınlığımız Yunan Meclisi'ne bağımsız aday gönderebilecek güce sahipken, bunun önüne geçmek için, dünyanın hiçbir yerinde görülmemiş bir seçim yasası çıkarılmıştır. Dünya genelinde sadece siyasi partilere getirilen oy barajı, Yunanistan'da, azınlığımızın bağımsız adaylarca temsilini engellemek üzere, bağımsız adaylara da uygulanmaktadır. Şu an mevcut olan yüzde 3 oy barajını hiçbir bağımsız azınlık milletvekili adayının aşması mümkün olmamakta ve temsil kabiliyetimiz kısıtlanmaktadır. Bu nedenle bağımsız milletvekili çıkartamayacağını bilen Türk azınlığı mecburen diğer siyasi partilere yönelmektedir. Türk milletvekili adaylarının elinin kolunu bağlı olduğunu bilen partiler de, azınlığımızın isteklerini ve sorunlarını gözardı ederek, azınlığımıza hiç danışmadan, aday seçimlerini kendi istedikleri ve işlerine geldiği gibi yapmaktadırlar. Türk adaylara oy vermek isteyen Türk seçmenler, kesinlikle desteklemedikleri bir partiye (örneğin sağcı Yeni Demokrasi Partisi'ne) istemeye istemeye de olsa oy vermek zorunda bırakılmaktadırlar. Seçilen adayların iyi niyetleri konusunda herhangi bir şüphemiz yoktur. Ancak parti disiplini azınlık hakları konusunda onlarında ellerini kollarını bağlamaktadır. Partisinin politikalarıyla çelişmeden azınlığımızın sorunlarını ülke ve meclis gündemine taşıyamaları imkanı yoktur.

Yerel idarelerde de azınlığımızın kendi gücü oranında temsil edilmesinin önüne geçilmeye çalışılmaktadır. Kapodistrias Planı ile seçim bölgeleri bu amaca uygun olarak yeniden şekillendirilmiş ve azınlığımızın çoğunlukta olduğu bölgeler, parçalanarak, Türk seçmen sayısının azınlıkta kalacağı seçim bölgeleri oluşturulmuştur. Bu düzenlemelerle Türk vali seçilmesi ihtimali ortadan kaldırılmıştır. Normal şartlarda, örneğin Rodop Vilayetinde, bir Türk valinin seçilmesi matematiksel olarak mümkündür. Ancak daha önce var olmayan "genişletilmiş valilik" diye yeni bir siyasi makam oluşturulmuştur. Buna göre Gümülcine, Dedeğaç'la, İskeçe de Drama ve Kavala ile birleştirilerek Türk seçmenler azınlıkta bırakılmıştır ve böylece valilik seçimlerinde Türk seçmenin söz hakkı elinden alınmıştır. Ayrıca sadece İskeçe'de Mustafçova ve Gökçeler; Gümülcine'de de Sirkeli, Susurköy ve Kozlukbeir belediyeleri zorunlu olarak, daha fazla parçalamak imkanı olmadığından, Türk azınlığın elinde kalmıştır.

Bu nedenle valilik seçimleri ve büyük şehir (kasaba) belediyeleri için Türk adaylar tümüyle gözardı edilmektedir. Türk seçmenin görüşleri pek dikkate alınmamaktadır. Sadece seçim zamanları bazı popülist yaklaşımlar görülmektedir. Son olarak PASOK partisinin zaten kazanması mümkün olmayan İskeçe, Kavala ve Drama Genişletilmiş Valiliği için aday olarak gösterdiği azınlık mensubunun seçilme şansı bulunmamaktadır. Buna rağmen kopan fırtınalar, çoğunluk mensuplarının, özellikle de İskeçe ve Gümülcine'de yaşayanların, azınlığımıza ne kadar düşmanca bir tavırla yaklaştıklarını ortaya koymuştur. Bu adaylığın açıklanması sonucu aşırı çevrelerin ve kilisenin demokratik, eşitlikçi ve özgürlükçü bir topluma hiç yakışmayan çirkin saldırılarıyla karşılaşmıştır.

Seçilen valiler Türkleri sembolik olarak yardımcılıklarına ve il meclisine aday göstermektedirler. Ancak bu adaylar konusunda da Türk azınlığa kesinlikle danışılmamaktadır.

Tüm bu yapılan düzenlemeler ve konulan engeller Türk seçmeninin siyasi alanda söz söyleme hakkının elinden alınması için getirilmiştir. Eğer bizler kendi bağımsız milletvekillerimizi meclise gönderebilirsek, sesimizi tüm dünyada çok daha güçlü bir şekilde duyurabiliriz. Halkın desteğini sandıkta resmen almış olan ve bağımsızlığı bulunan bir milletvekilinin bulunması sanırım bazılarının uykularını kaçırmaktadır.

Azınlığımız arasında artmakta olan siyasi parti taraftarlığı

Ancak daha da acı olanı, Türk azınlığı arasında partililik eğilimlerinin artmasıdır. Azınlık mensupları arasında partililik yapılmaya başlanmıştır. Yapılan bir çok organizasyonda azınlık insanından çok partiler ön plana çıkmaya başlamıştır.

Örneğin tütüncülerimizin sorunlarını duyurmak üzere düzenlediği protesto yürüyüşlerinde Türk milletvekili sadece ve sadece hükümetteki partiye mensup olduğu için saldırılara maruz kalmıştır. On yıl aradan sonra yapılan yüksek kurul toplantısında azınlığımızın sorunlarının tartışılarak, birlik ve beraberlik gösterilmesi ve böylece herkese bir mesaj verilmesi amaçlanmıştı. Ancak hep beraber elele vererek neler yapabileceğimizden çok hangi partinin neler yaptığı ya da yapmadığı tartışma konusu olmuş, azınlığımızın sorunlarından çok partiler konuşulmuştur. Azınlığımızın asırlardır düzenleye geldiği panayır ve şenliklerde bile siyasiler kendi propaganlarını yapmaktadırlar.

Dileğimiz örneğin Türk adayların seçilmesinin kesin olduğu belediyelerde adayların ittifakla seçime gitmesi ve Türk seçmeninin gücünü ortaya koymasıdır. Ancak yapılan seçimlerde üzülmeye görüyoruz ki, adaylar seçilebilmek için sırf diğer partiden olduğu için rakiplerine çamur atmakta, belki de azınlığımıza pek çok faydası dokunabilecek kişileri küstürmekte ve lekelemektedir.

Aslında tüm bunlar demokratik bir toplumda çok doğaldır. Her adayın kendi siyasi partisini ön plana çıkartmasından daha normal bir şey olamaz. Herkes kendi seçimini yaparken hürdür. Ancak azınlık olarak özel bir durumda olduğumuz da kesindir. Varolan sorunlarımızı demokratik yollardan anlatabilmek var olan partiler bünyesinde çok mümkün olmamaktadır. Kendi sorunlarımızı ortaya koymak ve güçbirliği yaparak seçimlere katılmak yerine, bilinçsiz bir şekilde partililik yapılmakta, Türk seçmeni bölünmekte, azınlığımızın birlik ve beraberliği zedelenmektedir.

Şu anki durumda azınlığımız seçmenin oyları partilerin mecliste ve yerel yönetimlerde daha fazla sandalye kazanmasından öte bir işe yaramamaktadır. Partiler azınlığımızı daha fazla oy alabilmek için araç olarak kullanmaktadır. Bunu yaparken de taleplerimizi göz ardı etmektedir. Taleplerimizi güçlü bir şekilde ortaya koymak için partilerden vazgeçmeliyiz. Sesimizin hep birlikte daha güçlü çıkacağı apaçık ortadadır. Partiler bizi bir araç olarak görmekten artık vazgeçmeli, bir partner olarak görmeye başlamalıdır.

Sivil örgütlenme konusunda yaşanan sorunlar

Yunanistan bugün sınırları içerisinde yaşayan ve kendisini „Türk“ olarak tanımlayan azınlığın kimliğini reddetmektedir ve bu reddin en net şekilde yansıdığı alan örgütlenme hürriyetidir. 1927’de kurulmuş olan İskeçe Türk Birliği, 1928’de kurulan Gümülcine Türk Gençler Birliği ve 1936’da kurulmuş Batı Trakya Türk Öğretmenler Birliği gibi güzide derneklerimizin tabelaları 1983 yılından bu yana indirilmiş bulunmaktadır. Gerekçesi ise tamamiyle barışçıl, kültürel alanda faaliyet gösteren derneklerin isimlerinde „Türk“ sözcüğünün yer almasıdır. Keza, 2003 yılı başında Rodop Türk Kadınları Kültür Derneği’nin kuruluşuna da aynı gerekçe ile izin verilmedi. 2005 yılının Ocak ayında Yunan Yargıtayı’nda görülen uzatmalı İskeçe Türk Birliği davasında, birliğin nihai olarak kapatılması kararı verildi. Yargıtay’ın kapatma gerekçesi, ülkede bir Türk azınlığın bulunmadığı, kapatılan derneğin „Türk“ adını kullanarak olmayan bir azınlık sorunu yaratmaya çalıştığı yönündedir.

Bugün, 21. yy. Avrupa Birliği’nde „Türk“ sözcüğü örgütlenme hürriyetinin sınırını teşkil eder, isimlerinde bu sözcüğe yer veren dernekler kapatılırken, çok değil 40 yıl kadar öncesinde Yunanistan’da kral emirnameleri ile „Türk“ adının kullanılması ısrarla istenmekteydi. Bunun belgeleri 1990 yılında Helsinki Watch tarafından hazırlanmış „Vernichtung der ethnischen Identität: Die Türken in Griechenland“ adlı raporda mevcuttur. 1967’de iktidara gelen cuntadan bu yana ise reddiye politikasına yönelmiş, 1974’de yeniden gelen demokrasi ile ülke genelinde cunta rejiminin izleri silinirken, azınlığımız üzerinde askeri yönetim fikri düzeyde hala sürmektedir.

Bugün Avrupa’da azınlık koruması denince akla gelen temel metin Avrupa Konseyi’nce hazırlanmış olan „Azınlıkların Korunmasına Dair Çerçeve Sözleşme“dir. Yunanistan tarafından da imzalanmış olan bu sözleşmede „Çoğulcu ve gerçek demokratik bir toplumun, sadece ulusal azınlığa mensup her ferdin etnik, kültürel, dinsel ve dinsel kimliğine saygı göstermekle kalmayıp bu kimliğin dile getirilmesi, korunması ve geliştirilmesi için elverişli şartları oluşturmasını da sağlaması gerektiğini dikkate alarak...“ denmektedir. Yani yalnızca kimliğe saygı ve korumadan değil, geliştirmeden bahsedilmekte ve bu konuda devletlerden aktif rol almaları beklenmektedir.

Yunanistan bu antlaşmaya imza atmış olmasına rağmen, bu antlaşma 10 yıla yakın bir süredir, meclis onayından geçirilmemiştir.

Bugün Yunanistan'ın yapması gereken, bu imzaladığı bu sözleşmeyi onaylayarak, uluslararası belgelerin gösteriş için imzalanmadığını göstermesi gerekmektedir. 21. yy. Avrupasında, hiç bir yasadışı faaliyeti olmamasına rağmen bir derneğin ismi nedeniyle kapatılması ve bu yolla 150 bin insanın kimliğinin reddedilmesi büyük bir utançtır. Bunun ortadan kaldırılması için Avrupa Birliği'nde gerekli mekanizmaları devreye sokarak, Yunanistan artık Türk kimliğini tanımalıdır.

Neler yapılabilir?

Siyasi partiler şu an bizleri seçimlerde daha fazla milletvekilliği kazanabilmek için bir oy deposu olarak görmekte ve bu amaçlarına yönelik kullanmaktadır. Bizleri sadece bir araç olarak görmektedir. Seçimlerden sonra da verdiği sözleri unutmaktadır. Partilere var olan sorunlarımızı çözmesi konusunda, bizleri kullanmaktan vaz geçerek, bir partner olarak görmesi için baskı yapmalıyız.

Yapılması gereken partililik yapmaktan vazgeçmektir. Var olan partilerin bizleri kucaklamadığı, sorunlarımızı çözmek konusunda samimi olmadığı ortadadır. Aynı partilerde de olsak, belli hedefler etrafında birleşerek hareket etmektir. Örneğin %3 barajını ve Kapodistrias Planı'nı kaldırtmak için beraberce hareket edebiliriz. Bu sayede kendi bağımsız adaylarımızı seçerek, partilere bağlı kalmak zorunluğundan da kurtulmuş oluruz.

Bu engeller ortadan kalmasa da Türk adaylar en azından yerel seçimlerde bağımsız listelerle adaylıklarını koyabilirler. En azından yerel yönetimlerde belli bir baraj olmadığından bu seçimlerde yapılacak birlik ve beraberliğimizi yansıtan listelerin seçimi kazanma şansları yüksektir. Son olarak yaklaşan seçimler için İskeçe'de bu konuda yapılan çalışmalar umut vericidir. Birlik ve beraberliğimizi korursak ve sorunlarımıza hep birlikte sahip çıkarsak yapılan bu çalışmanın olumlu sonuç vermemesi mümkün değildir. Böylece gücümüzün farkına varacak olan partiler taleplerimize daha fazla kulak tıkayamayacaktır.

Meclise girme çansı bulunmasa da bir partimiz vardır. Bu parti Yunanistan geneli düşünüldüğünde oy oranı çok yüksek olmasa da bir siyasi partidir. Siyasi bir parti olarak temsil ettiği azınlığımızın haklarını Avrupa Birliği içerisinde rahatlıkla temsil edebilir. Örneğin sayıları bizden daha az olan Makedon azınlığın Gökkuşluğu partisi, Avrupa Parlamentosu'nda temsil edilen Avrupa Özgür Birliği'ne üyedir. Avrupa Özgür Birliği, Avrupa Birliği içerisindeki azınlıkların kurduğu bir siyasi partidir. Makedon azınlığın Yunanistan'da her ne kadar temsil şansı bulunmasa da, ileri de Avrupa Parlamentosu için yapılan seçimlere girme ve

Avrupa Parlamentosu'nda sandalye kazanma şansı vardır. Biz de kendi partimizi bu birliğe üye yaparak tüm Avrupa çapında bir destek bulabiliriz.

Azınlığımızın kendi dilinde eğitim yapması konusunda, özellikle da Türkçe eğitim verilen anaokulları konusunda sorunları vardır. Vakıflarımız ve müftülüklerimiz işgal altındadır. Kamu sektöründe azınlığımız nüfustaki oranı ölçüsünde temsil edilmemektedir. Avrupa fonlarından alınan yardımlardan azınlığımız çok az yararlanabilmektedir. Özellikle Türk köylerinde ve mahallelerinde yaşanan altyapı sorunları bu durumu açıkça ortaya koymaktadır. Azınlığımızın özellikle de çiftçimizin ekonomik yönden kalkınması büyük önem taşımaktadır. Tüm bu sorunlarımızı ciddi bir şekilde ortaya koymak için bilimsel çalışmalara ağırlık vermeliyiz. Kendi siyasi partimizin, bilimsel çalışmalara dayanan argümanlarını Avrupa çağında savunması ve kabul ettirmesi çok daha kolay ve etkili olacaktır.

„Azınlıkların Korunmasına Dair Çerçeve Sözleşme“nin Yunan Meclisi'nde onaylanması konusunda, Avrupa'dan Yunanistan'a sürekli tavsiyelerde bulunmaktadır. Azınlığımızın kimlik, siyasi temsil ve kamusal alandaki temsil yetersizliği gibi temel sorunlarının çözümü bu sözleşmenin imzalanmasıyla daha kolaylaşacaktır. Bu konuda Avrupa çağında yapılacak lobicilik çalışmalarının önemi çok büyüktür. Bu sayede şu an yapılab tavsiyeler bir süre sonra sertleşecek ve Avrupa bu konuda Yunanistan'a baskı yapmaya başlayacaktır.

Şu anki yapı içerisinde seçimler süresince belli bir süre dile getirilen sorunlarımız, seçimlerden sonra rafa kaldırılmaktadır. Çoğunluğun siyasi partilerinin bizim sorunlarımıza sahip çıkmasını beklemek saflık olur. Şu ana kadar yaşanan tüm iyileşmeler bizlerin birlik ve beraberlik içerisinde sesimizi güçlü bir şekilde dile getirilmesi ve Avrupa Birliği'nin kazanımları sonucu olmuştur. Bu nedenle öncelikle birlik olmalı, aramıza ayrılık, parti yada örgüt sokmamalıyız. Kendi partimize sahip çıkmalıyız. Sorunlarımızın bilincinde olarak ortak bir hedef etrafında birleşerek birlikte hareket etmeliyiz.